

ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΔΟ – ΣΣΟΕ

Πτυχιακή εργασία:

ΣΥΣΤΑΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Σπουδάστρια: **Πάλου Πανδώρα**

Επιβλέπων Καθηγητής: **Χρ. Τσουραμάνης**

Μεσολόγι 2004

ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΔΟ – ΣΣΟΕ

Πτυχιακή εργασία:

**ΣΥΣΤΑΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ**

Σπουδάστρια: **Παύλου Πανδώρα**

Επιβλέπων Καθηγητής: **Χρ. Τσουραμάνης**

Μεσολόγγι 2004

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Πρόλογος.....	3
Κεφάλαιο 1 ^ο	6
Γενικά.....	6
1. Έννοια αγροτικού συνεταιρισμού.....	6
2. Σκοπός και δραστηριότητες.....	8
3. Νομοθετικό πλαίσιο.....	11
4. Δομή.....	13
Κεφάλαιο 2 ^ο	16
Σύσταση.....	16
1. Σχεδιασμός.....	16
2. Εγγραφή.....	17
3. Συνέταιροι.....	19
4. Δημιουργία Κεφαλαίου.....	20
5. Επιχειρηματικό και οικονομικό σχέδιο.....	22
Κεφάλαιο 3 ^ο	26
Λειτουργία.....	26
1. Κανονισμοί.....	26
2. Διοίκηση.....	27
3. Ανθρώπινο δυναμικό.....	29
4. Διασυνδέσεις.....	30
5. Δραστηριότητες.....	31
Κεφάλαιο 4 ^ο	34
Προοπτικές.....	34
1. Πιστώσεις – Χρηματοδοτήσεις.....	34
2. Κίνητρα.....	35
3. Πιθανά προβλήματα και λύσεις.....	36
4. Προοπτικές εξέλιξης.....	39
Βιβλιογραφία.....	42

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου που διέπει τους Συνεταιρισμούς έχει σήμερα διαπιστωθεί σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διακρίνει στους θεσμούς κοινωνικής οικονομίας (συνεταιρισμοί, ταμεία αλληλασφάλισης, ενώσεις και ιδρύματα) έναν αξιόπιστο εταίρο στη μάχη της ανεργίας, της κοινωνικής αποδιάρθρωσης και της ερήμωσης της υπαίθρου.

Σε πολλές χώρες δοκιμάζονται νέα σχήματα για την επιχειρηματική συγκρότηση των συνεταιρισμών, ώστε να αποτελέσουν αντίβαρο στον γιγαντισμό των επιχειρήσεων, που επιτυγχάνεται μέσω εξαγορών και συγχωνεύσεων. Όσο για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις καλό θα ήταν να επιδιώκεται η επανατοποθέτηση σε νέες και προσαρμοσμένες στη σημερινή αναγκαιότητα βάσεις λειτουργίας των αγροτικών συνεταιρισμών καθ' όσον ο ελληνικός γεωργικός τομέας έχει δυνατότητες να καταστεί ανταγωνιστικός μέσω της συλλογικής δράσης η οποία παράλληλα συμβάλλει στη διατήρηση των αγροτικών κοινωνιών και στην αποφυγή ερήμωσης της υπαίθρου.

Αναμφισβήτητα ο συνεταιριστικός θεσμός αποτελεί μια συγκεκριμένη και σε παγκόσμιο επίπεδο διαμορφωμένη μορφή οικονομικής δραστηριότητας. Υπόκειται σε συγκεκριμένους κανόνες που διαφέρουν από άλλες μορφές οικονομικής δράσης και οι οποίοι συνδυάζουν την οικονομική αποτελεσματικότητα με την κοινωνική ευαισθησία. Επιπλέον οι συνεταιρισμοί αποτελούν ένα «οικονομικό σύστημα με κοινωνικό περιεχόμενο».

Η ευρεία ανάπτυξη των συνεταιρισμών ερμηνεύεται από το γεγονός ότι προσφέρουν υπηρεσίες που είναι αναγκαίες, χρήσιμες και επιθυμητές οικονομικά και κοινωνικά. Από την οικονομική σκοπιά οι συνεταιρισμοί αξιοποιούν τη διαπραγματευτική δύναμη και τις οικονομίες κλίμακας που είναι αποτέλεσμα του μεγέθους που αποκτούν, με τη συσπείρωση των επιμέρους μικρών μονάδων, εξασφαλίζουν έτσι την παρουσία στην αγορά των μικρών οικονομικών μονάδων που θα είχαν αδρανοποιηθεί από την ανταγωνιστική δύναμη των μεγάλων επιχειρήσεων του κεφαλαίου. Με την παρουσία τους αυτή, διασφαλίζουν την απασχόληση και το εισόδημα των μελών τους αλλά και την ουσιαστική λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Από την κοινωνική σκοπιά, ο ρόλος των συνεταιρισμών είναι εξίσου σημαντικός. Το γεγονός ότι ο συνεταιριστικός θεσμός εισάγει δημοκρατικές διαδικασίες, στην οικονομική ζωή, ο τρόπος με τον οποίο διανέμει οφέλη σ' εκείνους που τα δημιουργούν, η καθιέρωση της υπεροχής του ανθρώπου έναντι του κεφαλαίου, η μέριμνα για τον κοινωνικό περίγυρο και για το περιβάλλον, αποτελούν αποδεικτικά στοιχεία της διαφορετικότητας του θεσμού και της συνεισφοράς του προς μία βιώσιμη αειφορική ανάπτυξη. Παράλληλα ο συνεταιριστικός θεσμός στηρίζεται σε κοινούς κανόνες που αποτελούν το καταστάλαγμα της παγκόσμιας εμπειρίας.

Στην εργασία αυτή, επέλεξα να ασχοληθώ με τον Αγροτικό Συνεταιρισμό και πιο συγκεκριμένα με τη σύσταση, τη λειτουργία αλλά και τις προοπτικές ενός Αγροτικού Συνεταιρισμού καπνού.

Ο σκοπός αυτής της επιλογής, ήταν το ενδιαφέρον που δείχνει ο Αγροτικός τομέας, αλλά και οι μεγάλες προοπτικές εξέλιξής του, που θα μπορούσαν να είναι παράγοντας υπεροχής για την Ελλάδα και ειδικότερα για την Αγροτιά.

Απαραίτητη προϋπόθεση όμως, είναι οι δραστηριότητες του συνεταιρισμού να είναι αξιόλογες προοδευτικές και προσαρμοσμένες στη σημερινή τεχνολογία. Έτσι μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν Αγροτικό Συνεταιρισμό καπνού, έχοντας σκοπό την εξάπλωσή του.

Οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν στην εργασία για τον συνεταιρισμό, αφορούν την έννοια, το σκοπό, τις δραστηριότητες αλλά και τη δομή του Δ./Σ. Παράλληλα, παρουσιάζεται ο σχεδιασμός, ο τρόπος εγγραφής του Δ./Σ., το επιχειρηματικό και οικονομικό σχέδιο που θα έχει, καθώς επίσης, το ανθρώπινο δυναμικό, οι κανονισμοί που θα έχει ο Δ./Σ. καπνού και οι διασυνδέσεις του.

Επιπλέον στα παρακάτω κεφάλαια γίνεται αναφορά κάποιων πιθανών προβλημάτων που θα απασχολήσουν το συνεταιρισμό, κίνητρα που θα δοθούν και αναμφισβήτητα οι προοπτικές εξέλιξής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΓΕΝΙΚΑ

1. ΕΝΝΟΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο συνεταιρισμός, είναι μια οργάνωση ατόμων που συνήθως διαθέτει περιορισμένα οικονομικά μέσα, τα οποία συνενώνονται εθελοντικά για να επιλύσουν μέσα από την κοινή και ισότιμη δράση οικονομικά καθώς και πολιτιστικά τους προβλήματα και να ανεβάσουν, το βιοτικό τους επίπεδο.

Βέβαια, γύρω από την έννοια του συνεταιρισμού υπάρχουν πολλές απόψεις, ωστόσο θα ήταν καλό να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στα εξής σημεία:

- Ο συνεταιρισμός, είναι εκούσια ένωση προσώπων, όχι αναγκαστική.
- Ο βασικός στόχος του συνεταιρισμού, είναι η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των μελών του, πράγμα που σημαίνει ότι ο συνεταιρισμός θα αναπτύξει επιχειρηματική δράση.
- Ο σκοπός του συνεταιρισμού, δεν εξαντλείται αποκλειστικά σε οικονομικούς στόχους, αλλά αντίθετα στοχεύει παράλληλα στην κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του.
- Τα μέσα για την υλοποίηση των στόχων του συνεταιρισμού, θα ήταν πολύτιμο να είναι η ισότιμη συνεργασία και η αμοιβαία βοήθεια, στα πλαίσια της κοινής δράσης των μελών του.

Πιο συγκεκριμένα, ο συνεταιρισμός είναι μια ένωση προσώπων τα οποία διεξάγουν ένα κοινό αγώνα για την καλύτερευση της ζωής τους και

όχι μόνο, μια συνένωση κεφαλαίων. Έτσι, ο συνεταιρισμός δεν αποσκοπεί στη δημιουργία ενός κέρδους που προκύπτει από την ιδιοποίηση των μέσων παραγωγής και την εκμετάλλευση των εργαζομένων, αλλά στη δημιουργία μιας οργάνωσης που αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα, τα οποία εκπηγάζουν από τη συνεργασία και την κοινή δράση. Παράλληλα, στο συνεταιρισμό αναπτύσσεται πνεύμα αλληλεγγύης και συντροφικότητας καθώς σφυρηλατείται η συνείδηση, ότι τα περισσότερα προβλήματα είναι κοινά και διεκδικούνται λύσεις μέσα από την κοινή δράση.

Αναμφισβήτητα, ο συνεταιρισμός μπορεί να αποτελέσει και μοχλό ανάπτυξης και μέσω απελευθέρωσης της αγροτιάς ενώ αντίστοιχα το δυνάμωμα του συνεταιριστικού κινήματος, θα συμβάλλει στη βελτίωση του συσχετισμού και των κοινωνικών δυνάμεων.

Όσο για την νομική έννοια, σύμφωνα με το ά. 1 του ν. 2810/2000 η Αγροτική Συνεταιριστική οργάνωση (Α.Σ.Ο.) είναι:

«Αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει με την αμοιβαία βοήθεια των μελών την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης».

Από τον παραπάνω ορισμό προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Η Α.Σ.Ο. είναι ένωση στην οποία συμμετέχουν πρόσωπα που επιθυμούν τη συμμετοχή τους αυτή. Επομένως εξαναγκασμός για την είσοδο ή για την παραμονή κάποιου προσώπου σε μία Α.Σ.Ο. δεν είναι νοητός πράγμα το οποίο αποτελεί απόρροια της βασικής συνεταιριστικής αρχής της «ελεύθερης συμμετοχής».

β) Ακόμα η Α.Σ.Ο. έχει σαν σκοπό της, την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών της. Η πρώτη από αυτές περιλαμβάνει την βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των μελών αυτών και οι επόμενες δύο την συνεπακόλουθη της προηγούμενης βελτίωση της κοινωνικής θέσης και του πολιτιστικού επιπέδου της.

γ) Ως μέσο για την επίτευξη των σκοπών της η Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση θεωρείται η δημιουργία μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης.

δ) Η σχετική διάταξη αναφερόμενη γενικώς στα «πρόσωπα» εννοεί ότι μέλη μιας Α.Σ.Ο. μπορεί προφανώς να είναι τόσο φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα.

Σαν Α.Σ.Ο. σύμφωνα με το νόμο θεωρούνται ενδεικτικά και οι αλιευτικοί, οι κτηνοτροφικοί, οι πτηνοτροφικοί, οι μελισσοκομικοί, οι σηροτροφικοί, οι δασικοί, οι αγροτουριστικοί, οι αγροβιοτεχνικοί, οι οικοτεχνικοί καθώς και οποιοδήποτε άλλοι συνεταιρισμοί ασκούν δραστηριότητες που αφορούν την αγροτική οικονομία.

2. Σκοπός – Δραστηριότητες

Ο συνεταιρισμός αποσκοπεί με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των συνεταιριών, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή των μελών του.

Πιο συγκεκριμένα, θα αναλύσουμε τους σκοπούς και τις δραστηριότητες ενός αγροτικού συνεταιρισμού, που υποθετικά θα ασχολείται με την παραγωγή καπνού.

Έτσι, για την επίτευξη των σκοπών του, ο αγροτικός συνεταιρισμός καπνού, πρέπει να αναπτύσσει οποιοσδήποτε νόμιμες δραστηριότητες, με τις οποίες να καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας του αγροτικού προϊόντος του καπνού, δηλαδή των καταναλωτικών αγαθών, της παραγωγής και της προμήθειας γεωργικών εφοδίων, της κατασκευής και προμήθειας των μέσων αγροτικής παραγωγής και παροχής υπηρεσιών.

Επιπλέον, πολύ σημαντικό θα ήταν τα μέλη του συνεταιρισμού αλλά και ο ίδιος ο συνεταιρισμός, να έχουν ως στόχο να προσαρμοστούν

στις νέες καταστάσεις και τις συνθήκες της αγοράς γιατί έτσι ο συνεταιρισμός θα μπορέσει να επιβιώσει.

Ακόμα, ο σκοπός αλλά και οι στόχοι του αγροτικού συνεταιρισμού καπνού, θα πρέπει να είναι αλληλοσυμπληρούμενοι, διαρκείς, συνεχώς εξελισσόμενοι και προσαρμοσμένοι στους νέους όρους και ανάγκες που δημιουργούν οι πολιτικές ανάπτυξης και ανταγωνισμού σε εθνικό, ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο.

Αναμφισβήτητα, κάποιοι στόχοι και σκοποί που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τον συνεταιρισμό είναι:

- ο Η δημιουργία γνώσης
- ο Η ενδυνάμωση του ρόλου της αγοράς
- ο Η επιχειρηματικότητα και ο στόχος ανάπτυξης του συνεταιρισμού καπνού
- ο Να μην παύει να υπάρχει ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος αλλά και των φυσικών πόρων

Παρόλα αυτά όμως θα πρέπει ο συνεταιρισμός και τα μέλη του να έχουν σταθερή βάση και επαγγελματική, να οργανωθούν καινοτόμες δράσεις και μέθοδοι όπου οι αγρότες θα μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση στην ενημέρωση και στην κατάρτιση. Άλλωστε, η ταχύτητα των αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία αλλά και η γραφειοκρατία που αναπτύσσεται απαιτεί ενημερωμένο και συνειδητοποιημένο αγρότη.

Έτσι, ένας ακόμα στόχος του συνεταιρισμού, θα είναι να χρησιμοποιηθούν εκτός από τους παλιούς παραδοσιακούς τρόπους της έντυπης πληροφόρησης και εκμάθησης, όλες οι τεχνολογίες και τα επικοινωνιακά μέσα, καθώς και οι εκπαιδευτικοί θεσμοί.

Ειδικότερα, ο αγροτικός συνεταιρισμός καπνού για την εκπλήρωση των σκοπών του έχει τη δυνατότητα να ιδρύσει υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό αλλά και στο εξωτερικό. Να συστήνει νομικά πρόσωπα, να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με

καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα πλαίσια της διακρατικής ή ακόμα και διεπαγγελματικής συνεργασίας.

Όσο για τις δραστηριότητες του αγροτικού συνεταιρισμούς καπνού, ενδεικτικά θα είναι οι εξής:

- Η ίδρυση και η λειτουργία υποκαταστημάτων, παραρτημάτων ή γραφείων στο εσωτερικό και το εξωτερικό όσον αφορά τα καπνά.
- Η επεξεργασία, μεταποίηση και η εμπορία του καπνού μέσω της ομάδας των παραγωγών.
- Η άσκηση της αγροτικής πίστης.
- Η πρακτόρευση στην περιφέρεια των ασφαλιστικών εταιρειών των οποίων η πλειονότητα των μετοχών ανήκει σε αγροτική συνεταιριστική οργάνωση.
- Η πρακτόρευση στην περιφέρεια του οργανισμού ασφάλισης ή παραγωγής καπνού και κεφαλαίου.
- Η παροχή τεχνικής βοήθειας στα μέλη θα είναι επίσης ακόμα μια από τις δραστηριότητές του.
- Η δημιουργία συνεταιριστικών επιχειρήσεων για προμήθεια καταναλωτικών αγαθών στα μέλη.
- Εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων που θα συντελέσουν θετικά στην παραγωγή καπνού.
- Η παρέμβαση και η λήψη κάθε μέτρου προστασίας του καπνού του αγροτικού προϊόντος δηλαδή, αλλά και των μελών.
- Ίδρυση μονάδων για ανάπτυξη του καπνού και σίγουρα κάθε δραστηριότητα, για τη βελτίωση της κοινωνικής και

πολιτιστικής κατάστασης των μελών και ανάπτυξης του προϊόντος.

3. Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με το ά. 1 παρ. 2. του νόμου οι Α.Σ.Ο. όλων των βαθμίδων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν την εμπορική ιδιότητα απευθείας από το νόμο και ανεξάρτητα από το εάν κάνουν ή όχι εμπορικές πράξεις.

Όπως δε, ορίζεται οι Α.Σ.Ο. διακρίνονται σε:

α) Πρωτοβάθμιες, στις οποίες ανήκουν οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (Α.Σ.Ο.).

β) Δευτεροβάθμιες, στις οποίες υπάγονται οι Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.) και οι Κοινοπραξίες του (Κ.Δ.Σ.Ο.) και

γ) Τριτοβάθμιες, όπου συναντούμε τις Κεντρικές Συνεταιριστικές Ενώσεις (Κ.Ε.Σ.Ε.).

Δεν θεωρείται ότι αποτελούν βαθμούς Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων:

α) η ΠΑ.ΣΕ.ΓΕ.Σ.

β) οι κοινές επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχουν οι Α.Σ.Ο. καθώς Κοινοπραξίες και Εταιρείες τους και

γ) οι Συνεταιριστικές Εταιρείες.

Έτσι ένα ακόμα ζήτημα το οποίο θα κληθεί να αντιμετωπίσει ο οργανισμός καπνού πριν την έναρξη της λειτουργίας του θα αφορά τη νομική μορφή, που θα πρέπει να δοθεί.

Η επιλογή, δεν είναι εύκολη υπόθεση γι' αυτό συνιστάται η συνδρομή του κατάλληλου νομικού προσώπου κτλ.

Το νομοθετικό πλαίσιο που θα δοθεί στον συνεταιρισμό, φιλοδοξεί να αποτελέσει τομή και να ανοίξει νέους ορίζοντες για το συνεταιριστικό

θεσμό. Εγκαταλείποντας την παλιά λογική της λεπτομερειακής και δεσμευτικής ρύθμισης των συνεταιριστικών διαδικασιών, θα πρέπει εδώ να εισάγει την επιχειρηματική λογική, ώστε ο συνεταιρισμός καπνού, να εμφανίζεται ως ανταγωνιστικός επί ίσους όρους στην αγορά.

Έτσι, ο συνεταιρισμός καπνού να αυτοδιοικείται κατά τους όρους του νόμου και του καταστατικού και να τελεί υπό την προστασία και εποπτεία του κράτους, μέριμνα για ανάπτυξη.

Οι ενέργειες που θα μπορούσαν να γίνουν, είναι οι εξής:

- Να υπάρχει προτεραιότητα, στον επιχειρηματικό χαρακτήρα του συνεταιρισμού και στην εξυπηρέτηση συμφερόντων των μελών του.
- Να μην παύει να έχει ο συνεταιρισμός, μια σοβαρή κοινωνική διάσταση που συνιστά στις αρχές και τους κανόνες, κοινωνικής πρόνοιας.
- Να πραγματοποιείται δυνατότητα ανάθεσης ευθύνης της διοίκησης.
- Να δημιουργεί τις αναγκαίες προϋποθέσεις, για άντληση κεφαλαίου.
- Να υπάρχει δυνατότητα και μεγαλύτερων ορθολογικά οργανωμένων επιχειρήσεων καπνού, παρέχοντας δυνατότητα χορήγησης σημαντικών κινήτρων.
- Να λαμβάνεται υπ' όψη η ιδιαιτερότητα του συνεταιριστικού θεσμού, μέλη, επιχειρηματίες και πελάτες, είναι τα ίδια πρόσωπα.
- Να υπάρχει ευχέρεια επιλογής του τρόπου διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεών του.
- Να θεσμοθετεί διαδικασίες ελέγχου, ανάλογες με εκείνες που εφαρμόζονται στις εμπορικές εταιρείες.

- Να καθιστά ο συνεταιρισμός καπνού τις γενικές συνελεύσεις, περισσότερο λειτουργικές εφόσον αυτή είναι η επιδίωξη των ίδιων των μελών.

Θα μπορούσαμε να πούμε τελικά, πως βασική κατεύθυνση του νομοθετικού πλαισίου είναι να δώσει στα μέλη του συνεταιρισμού ένα ευέλικτο και προσαρμοσμένο στις επιλογές του εργαλείο, το οποίο να μπορεί να χρησιμοποιήσει σωστά και το κάθε μέλος να αντιλαμβάνεται το συνεταιρισμό ως δική του επιχείρηση, την οποία διαχειρίζεται από κοινού και με δημοκρατικές διαδικασίες για να μπορέσουν έτσι τα μέλη, να απολαύσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την επιτυχή και αποτελεσματική διαχείρισή τους.

4. Δομή

Ο συνεταιρισμός καπνού, θα πρέπει να κατανοήσει αλλά και να προσδιορίσει τη λειτουργία, τις ανάγκες και τις ιδιότητες, καθώς και τα κριτήρια ιδιότητας των μελών. Αλλά παράλληλα και τα μέλη, να κατανοήσουν τη δομή του συνεταιρισμού και τα όρια ευθύνης και τις δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ τους.

Η επιτυχημένη πορεία του συνεταιρισμού, βασίζεται στα μέλη της και αν στα μέλη υπάρχει συνεργασία, τόσο καλύτερα είναι τα αποτελέσματα από κάθε άποψη. Σημαντικό είναι, να αισθάνονται τα μέλη καθώς και τα διοικητικά στελέχη του συνεταιρισμού υπεύθυνα και να ενδιαφέρονται για την πορεία του συνεταιρισμού. Επίσης, κανόνας για τη σωστή δομή του συνεταιρισμού και την επιτυχία, είναι να γνωρίζει τις ανάγκες που θα παρουσιαστούν με υπευθυνότητα και σχεδιασμό κινήτρων.

Πιο κάτω, είναι ένα οργανόγραμμα το οποίο δείχνει αναλυτικά τη δομή του συγκεκριμένου αγροτικού συνεταιρισμού καπνού.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3. ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

1. Η Γενική Συνέλευση, είναι το ανώτατο όργανο του Αγροτικού Συνεταιρισμού και απαρτίζεται απ' όλα τα μέλη, που έχουν εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το συνεταιρισμό. Κάθε μέλος, διαθέτει μία ψήφο. Εφόσον δεν διαθέτει περισσότερες από μία μερίδες, μπορεί να έχει μέχρι και τρεις (3) ψήφους).
2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση για θητεία 2 – 4 έτη. Ο αριθμός των μελών αυτών, ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντα περιττός και ποτέ κατώτερος από τρία (3). Ακόμα, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή στο Δ.Σ. και εκπροσώπου του προσωπικού του συνεταιρισμού και να καθορίζει, την έκταση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών του ως μέλος του Δ.Σ.
3. Το καταστατικό, προβλέπει τον ορισμό από το Δ.Σ. ενός γενικού διευθυντή (μάνατζερ) στον οποίο, αναθέτει με

σύμβαση τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων εκτός από εκείνες που απαιτούν, συλλογική ενέργεια καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση του συνεταιρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΣΥΣΤΑΣΗ

1. Σχεδιασμός

Ο αρχικός σχεδιασμός που θα γίνει, είναι πολύ σημαντικός για την αργότερα πορεία του συνεταιρισμού καπνού. Σε αυτό το στάδιο, πολύτιμη μπορεί να αποδειχθεί η συνεισφορά, κάποιου αξιόλογου γραφείου συμβούλων επιχειρήσεων. Θα πρέπει ακόμα, να ενημερωθούν τα μέλη ότι ακόμα και ο πιο προσεκτικός σχεδιασμός, δεν εγγυάται πάντα την επιτυχία ωστόσο, συμβάλλει στον περιορισμό του ρίσκου και στην αύξηση των πιθανοτήτων να γίνει, να «στηθεί» ένας βιώσιμος και κερδοφόρος συνεταιρισμός. Γι' αυτό το λόγο, αξίζει να τεθούν στέρεα θεμέλια προχωρώντας σε ενέργειες όπως:

1. Σύνταξη οικονομοτεχνικής μελέτης (σκοπιμότητας και βιωσιμότητας του συνεταιρισμού καπνού).
2. Συνοπτική περιγραφή οράματος και φιλοσοφίας στρατηγικής, αλλά και στόχων.
3. Σύνταξη επιχειρηματικού σχεδίου.
4. Καταγραφή των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των επιχειρηματικών κινδύνων.
5. Σύνταξη σχεδίου μάρκετινγκ και πωλήσεων.

Επίσης, στον σχεδιασμό του αγροτικού συνεταιρισμού καπνού, μπορούν να γίνουν ενέργειες όπως η ανασυγκρότηση και αναδιοργάνωση προσπάθειά για εμπορική διακίνηση και δικτύωση και όλα αυτά, να περιέχονται στο σχεδιασμό του. Απαραίτητο είναι ο σχεδιασμός να γίνει εργαλείο για το συνεταιρισμό καπνού, αλλά και των μελών του, με αποτέλεσμα να έχουν τη δυνατότητα τα μέλη, να ενημερώνονται για την εικόνα του συνεταιρισμού και να μπορούν να προγραμματίσουν τις

μελλοντικές κινήσεις, που θα πραγματοποιήσει ο αγροτικός συνεταιρισμός για παράδειγμα παραπάνω γη για την καλλιέργεια καπνού, πιο εξελιγμένα μηχανήματα για την παραγωγή κλπ. Γιατί για να μπορέσει να επιβιώσει ένας συνεταιρισμός σήμερα, θα πρέπει τα μέλη του αλλά και ο ίδιος, να προσαρμοστούν στις νέες καταστάσεις αλλά και συνθήκες αγοράς.

2. Εγγραφή (δήλωση Α/Σ)

Για να συσταθεί ο αγροτικός συνεταιρισμός απαιτούνται:

- Η σύνταξη του καταστατικού λειτουργίας του το οποίο θα πρέπει να υπογράψει από επτά (7) τουλάχιστον πρόσωπα που είναι τα μέλη του και
- Η έγκριση του καταστατικού από το Ειρηνοδικείο του τόπου όπου βρίσκεται η έδρα του.

Θα πρέπει να αναφερθούν τα στοιχεία και το περιεχόμενο του καταστατικού. Έτσι:

Το καταστατικό του αγροτικού συνεταιρισμού καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη και περιλαμβάνει υποχρεωτικά, μεταξύ άλλων και τους εξής:

- α) το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο ή επωνυμία και κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών.
- β) την επωνυμία, την έδρα και την περιφέρεια του συνεταιρισμού.
- γ) το σκοπό και τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού.
- δ) τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διατροφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.
- ε) το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, τον αριθμό των πρόσθετων υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων που μπορεί να αποκτήσει το μέλος, τον τρόπο καταβολής και τη διαδικασία απόδοσης των μερίδων.

- στ) την έκταση ευθύνης των μελών.
- ζ) τη σύγκληση, λειτουργία και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο).
- η) τον καθορισμό των ελάχιστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσεως για το σχηματισμό αποθεματικών.
- θ) τη χρονική διάρκεια του συνεταιρισμού.
- ι) τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και το χρόνο σύγκλησης της πρώτης Γενικής Συνέλευσης για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.
- ια) τους ελεγκτές.
- ιβ) τη λύση και εικαθάριση του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Αναμφισβήτητα η Επωνυμία του Αγροτικού Συνεταιρισμού εκφράζει τον κύριο σκοπό ή τα αντικείμενα δραστηριότητάς του και περιλαμβάνει την ιδιότητά της ως αγροτικής, καθώς και την έδρα της.

Η επωνυμία πρέπει να διακρίνεται από την επωνυμία άλλου Αγροτικού Συνεταιρισμού που έχει την ίδια περιφέρεια και τον ίδιο σκοπό. Στην προκειμένη περίπτωση, η επωνυμία του Αγροτικού Συνεταιρισμού καπνού θα είναι Α.Ρ. Η επωνυμία θα χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις νομικές πράξεις του Αγροτικού Συνεταιρισμού καθώς επίσης και τα έντυπα του Συνεταιρισμού πρέπει να αναφέρουν υποχρεωτικά την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Επιπλέον, η διαδικασία έγκρισης του καταστατικού αρχίζει με τη σχετική αίτηση που πρέπει να υποβληθεί προς το Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου, έχει την έδρα του ο συνεταιρισμός. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να υποβληθεί από το προσωρινό Δ.Σ. και να εκδικαστεί, με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Το Ειρηνοδικείο, ελέγχει τη νομιμότητα των διατάξεων του καταστατικού. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν λάθη ή παραλείψεις,

καλείται το προσωρινό Δ.Σ. να κάνει μέσα σε 15 ημέρες από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης, τις απαραίτητες διορθώσεις.

Στη συνέχεια, εκδίδεται απόφαση του Ειρηνοδικείου η οποία εφόσον δέχεται την αίτηση, διατάσσει την καταχώρηση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου του Αγροτικού Συνεταιρισμού που τηρείται σ' αυτό.

Από και με την καταχώρηση αυτή, ο συνεταιρισμός θα αποκτήσει νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

Σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης, επιτρέπεται να ασκηθεί κατ' αυτής το ένδικο μέσο της έφεσης, που θα υποβληθεί στο Πολυμελές Πρωτοδικείο στην περιφέρεια του οποίου, θα βρίσκεται η έδρα του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Η παραπάνω διαδικασία, τηρείται και σε περίπτωση τροποποίησης του καταστατικού.

Τέλος, η γραμματεία του Ειρηνοδικείου είναι υποχρεωμένη να αποστέλλει στην εποπτεύουσα αρχή, επίσημο αντίγραφο της παραπάνω απόφασης και του καταστατικού μέσα σε ένα μήνα από την καταχώρηση της απόφασης, στο βιβλίο μητρώου του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

3. Συνέταιροι

Για να γίνει κάποιο φυσικό πρόσωπο μέλος του αγροτικού συνεταιρισμού για παραγωγή καπνού, θα πρέπει:

- Να έχει, πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα.
- Να απασχολείται σε κλάδο ή δραστηριότητα της καπνοπαραγωγής και της αγροτικής οικονομίας, που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του οργανισμού.
- Να πληροί τους όρους του καταστατικού, και
- Να αποδέχεται τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών, του συνεταιρισμού καπνού.

Για να γραφτεί κάποιος μέλος του συνεταιρισμού, θα πρέπει να υποβάλλει σχετική αίτηση στο Δ.Σ., το οποίο είναι αρμόδιο για την αποδοχή ή την απόρριψη μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από το καταστατικό.

Το καταστατικό, θα αναφέρει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, όπως επίσης τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του την ελάχιστη χρονική διάρκεια της παραμονής και τους όρους και το χρόνο απόδοσης, συνεταιριστικής μερίδας.

Παράλληλα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς τον αγροτικό συνεταιρισμό, θα ορίζονται από το καταστατικό και θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνονται ορισμένες ρυθμίσεις, οι οποίες αφορούν τη συμμετοχή των συνεταίρων στη γενική συνέλευση, όπως τη διανομή πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης, τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και τις συναλλαγές του συνεταιρισμού κλπ.

Πιο αναλυτικά τα μέλη δικαιούνται:

1. Να συμμετέχουν και να ψηφίζουν στις γενικές συνελεύσεις.
2. Έχουν τη δυνατότητα να εκλέγονται στο διοικητικό συμβούλιο.
3. Να συνιστούν και να συμμετέχουν σε ομάδες παραγωγών του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Και διάφορα άλλα, που δικαιούνται οι συνέταιροι τα οποία ορίζονται στο καταστατικό.

4. Δημιουργία κεφαλαίου

Το κεφάλαιο του αγροτικού συνεταιρισμού καπνού (Α. Ρ.) θα δημιουργηθεί με τη συνεταιριστική μερίδα.

Το άρθρο 8 παρ. 1 του νόμου, καθορίζει την έννοια της συνεταιριστικής μερίδας σαν όρο που εκφράζει τη συμμετοχή του μέλους στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Αποτελεί, την αφετηρία για το σχηματισμό του κεφαλαίου του αγροτικού συνεταιρισμού καπνού. Το

ύψος της συνεταιριστικής μερίδας, αφήνεται να το ορίζει το καταστατικό. Ο συνεταιρισμός, ο οποίος φιλοδοξεί να αναπτύξει σημαντικές δραστηριότητες, θα χρειαστεί να διαθέσουν τα μέλη του αξιόλογα και ίδια κεφάλαια. Διαφορετικά, οι αναπτυξιακές του δραστηριότητες θα είναι περιορισμένες και οι οικονομικές του σχέσεις με τους πιστωτές του θα δυσχεράνουν.

Επειδή η ανάγκη για κεφάλαια είναι σήμερα παρά ποτέ πιεστική, το καταστατικό του συνεταιρισμού μπορεί να προβλέπει την απόκτηση από τα μέλη πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων ο αριθμός των οποίων, συναρτάται με το ύψος των συναλλαγών με την οργάνωσή τους. Στην περίπτωση που το καταστατικό καθιερώσει τις πρόσθετες συνεταιριστικές μερίδες, με βάση το ύψος των συναλλαγών αλλά, όπως θα διαπιστωθεί στη συνέχεια και για τη διανομή των πλεονασμάτων, είναι ανάγκη να προσδιοριστεί η έννοια της συναλλαγής των μελών με το συνεταιρισμό.

Στην έννοια της συναλλαγής, περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας του προϊόντος (καπνού) των εφοδίων και των υπηρεσιών, που παρέχονται στα μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και το προϊόν που διαθέτουν σ' αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους. Στην περίπτωση αυτή, το καταστατικό ορίζει τις ψήφους που αντιστοιχούν στις πρόσθετες μερίδες. Ο συνολικός αριθμός των ψήφων, δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις (3).

Εκτός από τις πρόσθετες μερίδες, πρέπει να προβλέπεται από το καταστατικό με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης του συνεταιρισμού καπνού και η απόκτηση από τα μέλη, τους εργαζόμενους στο συνεταιρισμό και τρίτους προαιρετικών μερίδων. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων, καθώς και τα τυχόν υπέρ αυτών προνόμια ορίζονται στο καταστατικό. Οι προαιρετικές μερίδες, δεν παρέχουν στο κάτοχό τους δικαίωμα ψήφου.

Καινοτομία επίσης του νόμου, αποτελεί η δυνατότητα που παρέχει το καταστατικό να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες. Εάν

τα μέλη υιοθετήσουν αυτήν την επιλογή, θα ενθαρρυνθούν να καταθέτουν μερίδες μεγαλύτερου ύψους εφόσον το κεφάλαιο που θα καταθέτουν δεν θα εξανεμίζεται με την μείωση της αγοραστικής αξίας του στην πορεία του χρόνου. Το καταστατικό επίσης, θα ορίζει το χρόνο και τον τρόπο απόδοσης των τόκων.

Η μεταβολή αύξηση ή μείωση της συνεταιριστικής μερίδας, γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η μεταβίβαση της συνεταιριστικής μερίδας εάν αυτό δεν απαγορεύεται από το καταστατικό, γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του συνεταιρισμού, σε πρόσωπο που έχει τις προϋποθέσεις να γίνει μέλος του συνεταιρισμού.

Σε περίπτωση θανάτου του μέλους, η μερίδα μεταβιβάζεται σε κληρονόμο που έχει τις προϋποθέσεις να γίνει μέλος ή αποδίδει στους κληρονόμους στο τέλος της χρήσης, στην ονομαστική της αξία όπως τυχόν έχει προσ αυξηθεί ή μειωθεί ανάλογα όταν υπάρχει ζημιά.

5. Επιχειρηματικό και Οικονομικό σχέδιο

Προτού ακόμα αρχίσει η επιχειρηματική δράση, χρειαζόμαστε την «πτυξίδα» που στην προκειμένη περίπτωση είναι το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan). Ένα σωστό επιχειρηματικό σχέδιο θα πρέπει να παρουσιάζει με σαφήνεια τις ανάγκες της υπό ίδρυσης του συνεταιρισμού καπνού (A. P.) καθώς και τις εκτιμήσεις για την πορεία των πωλήσεων καπνού και των άλλων χρηματοοικονομικών μεγεθών πρέπει να περιέχει τις σκέψεις τους στόχους και τη σωστή στρατηγική για το συνεταιριστικό προϊόν του καπνού δηλαδή. Με λίγα λόγια το επιχειρηματικό σχέδιο θα μπορούσε να δείξει στο συνεταιρισμό ανά πάσα στιγμή την κατάσταση που βρίσκεται.

Με τη βοήθειά του θα μπορέσει ο συνεταιρισμός παραγωγής καπνού (A. P.) να επισημάνει εγκαίρως τα κρίσιμα θέματα και να προγραμματίζονται οι κινήσεις, αποφεύγοντας λάθη ή παραλείψεις που

μπορεί να κοστίσουν στο συνεταιρισμό ή ακόμα και να αποβούν μοιραία. Η σύνταξη του επιχειρηματικού σχεδίου, κρίνεται κάτι περισσότερο από επιβεβλημένη και καλό θα ήταν, να συνδυάζεται με παράλληλα έρευνα αγοράς, έτσι ώστε να υπάρχει καλύτερη γνώση των κινδύνων που απειλούν τον αγροτικό συνεταιρισμό αλλά και των ευκαιριών, που θα προσφέρονται. Επιπλέον, ένα πλήρες επιχειρησιακό σχέδιο, θα πρέπει να περιέχει τη λειτουργία την οργάνωση και την διοίκηση του συνεταιρισμού την αγορά και τις τάσεις που διαμορφώνονται σ' αυτή καθώς και το προγραμματισμό στόχων του συνεταιρισμού Α. Ρ.

Επιπλέον για να πραγματοποιηθεί το επιχειρηματικό σχέδιο, ο συνεταιρισμός θα πρέπει να προβεί σε ενέργειες και να συγκεντρωθούν όλες οι πληροφορίες και στοιχεία, που χρειάζονται για να καθοριστούν οι στόχοι του για την περαιτέρω ανάπτυξη παραγωγής καπνού.

Πιο συγκεκριμένα, το επιχειρηματικό σχέδιο του Συνεταιρισμού Α. Ρ. θα είναι:

α) Να προμηθεύεται ο καπνός σε καλύτερες τιμές και κατ' αυτό τον τρόπο θα συμβάλει στη μείωση του παραγωγικού κόστους. Εδώ το όφελος θα είναι μεγάλο, επειδή θα ευνοούνται οι καταναλωτές από τις χαμηλότερες τιμές και θα καταπολεμάτε ο πληθωρισμός.

β) Να εξασφαλίζεται ευχερής δανειοδότηση και ευνοϊκούς όρους πιστώσεων πράγμα το οποίο επιτρέπει μεγαλύτερες δυνατότητες για επενδύσεις και μεγαλύτερη ρευστότητα.

γ) Η από κοινού καλλιέργεια της γης με μηχανήματα του συνεταιρισμού Α. Ρ. η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την μετατροπή των μικρών εκμεταλλεύσεων σε μεγάλες με συνέπεια την αύξηση παραγωγής.

δ) Να υπάρχουν μέσω του Συνεταιρισμού Α. Ρ. μέσα που να αφορούν την τυποποίηση και επεξεργασία του καπνού Α. Ρ.

ε) Να υπάρχει η δυνατότητα ανάθεσης του συνεταιρισμού Α. Ρ. σε εξειδικευμένους manager (μάνατζερ) για να αποφεύγονται λάθη τα οποία μπορεί να αποβούν μοιραία για το συνεταιρισμό.

Όσο για το οικονομικό σχέδιο του συνεταιρισμού Α. Ρ. και την οικονομική διαχείριση των τηρούμενων βιβλίων, η διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες. Κατά τη λήξη της χρήσεως, θα κλεισθούν και ισολογιστούν τα βιβλία του συνεταιρισμού Α. Ρ. θα ενεργηθεί απογραφή της περιουσίας καθώς η διαδικασία περιλαμβάνει να καταρτίζονται, ο ισολογισμός και ο λογαριασμός «αποτελέσματα χρήσης» με σκοπό, τη παρουσίασή τους στην ετήσια τακτική γενική συνέλευση. Επίσης, το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης, για την επόμενη χρήση καθώς και το σχετικό προϋπολογισμό.

Η διάκριση μεταξύ πλεονασμάτων και κερδών είναι αναγκαία για ουσιαστικούς, αλλά και για πρακτικούς λόγους. Τα πλεονάσματα έχουν προκύψει από την πέραν του κόστους επιβάρυνση των ειδών και των υπηρεσιών, που προμηθεύτηκαν τα μέλη από τη συνεταιριστική τους οργάνωση και από την εκ μέρους του συνεταιρισμού παρακράτησης μέρους του τιμήματος στην περίπτωση διάθεσης, προϊόντων των μελών του. Και οι δύο περιπτώσεις το πλεόνασμα, συνιστά παρακράτηση εκ μέρους του νομικού προσώπου του συνεταιρισμού ποσών από τα μέλη του.

Τα κέρδη έχουν διαφορετική προέλευση και προκύπτουν από τη διάθεση σε τρίτους ειδών που δεν θα προέρχονται από τα ίδια τα μέλη του συνεταιρισμού. Αυτός, είναι και ο λόγος για τον οποίο τα κέρδη δεν διανέμονται στα μέλη αλλά μεταφέρονται στο αποθεματικό για την επέκταση των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού, για την καλλιέργεια και παραγωγή καπνού και τη συνέχιση της προσφοράς, υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο.

Επιπλέον, ορίζεται ότι αν προβλέπεται η συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στα πλεονάσματα ή στα κέρδη ή και στα δύο τα ανάλογα ποσά, θα αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων και των κερδών.

Στη συνέχεια, ορίζεται η παρακράτηση 10% από τα πλεονάσματα για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η παρακράτηση του ποσοστού αυτού, γίνεται πριν από την εξαίρεση του ποσού αυτού για τις προαιρετικές μερίδες. Το μέρος των πλεονασμάτων που θα δημιουργηθούν, μεταφέρεται στο τακτικό αποθεματικό και λογίζεται ως ισότιμη εισφορά των μελών.

Μετά τις προαναφερόμενες μειώσεις του πλεονάσματος, το απομένον υπόλοιπο θα χρησιμοποιηθεί με τον τρόπο που προβλέπει η συνεταιριστική αρχή, δηλαδή για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού για την επιστροφή στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με το συνεταιρισμό ή για υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη. Στο καταστατικό, θα ορίζεται η ποσοστιαία κατανομή προς τις χρήσεις αυτές.

Για την περαιτέρω ενθάρρυνση της συσσώρευσης κεφαλαίου στο συνεταιρισμό, ισχύει ότι: τα προβλεπόμενα να αποδοθούν στα μέλη ποσά του πλεονάσματος και υπάρχει η δυνατότητα, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να παραμείνουν στο συνεταιρισμό καπνού ως εξατομικευμένες έντοκες καταθέσεις προθεσμίας, των μελών. Το επιτόκιο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή, θα αποφασίζεται από τη γενική συνέλευση του συνεταιρισμού με τον περιορισμό ότι δεν μπορεί να είναι ανώτερο, από το επιτόκιο δανεισμού του συνεταιρισμού από κάποιες τράπεζες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Οι όροι εισδοχής είναι:

1. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα για να εγγραφούν στο συνεταιρισμό, θα πρέπει να υποβάλουν έγγραφη αίτηση, στο διοικητικό Συμβούλιο του συνεταιρισμού παραγωγής καπνού Α. Ρ. Η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, το πατρώνυμο, το επάγγελμα ή την δραστηριότητα και την κατοικία ή την έδρα καθώς και δήλωση του υποψήφιου μέλους, ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους του καταστατικού, ότι πληροί τις προϋποθέσεις του καταστατικού για να γίνει μέλος του συνεταιρισμού και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του κολλήματα, από αυτά που προβλέπονται από τον νόμο και αποκλείουν την εγγραφή του στο Συνεταιρισμό καπνού.
2. Το διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού Α. Ρ., θα αποφασίσει για την αποδοχή ή όχι της αίτησης μέσα σε χρονικό διάστημα από την υποβολή της μέχρι ένα μήνα, πριν την έναρξη της καλλιεργητικής ή εμπορικής περιόδου. Αποδοχή της αίτησης μετά τη λήψη απόφασης για σύγκλιση Γενικής Συνέλευσης και μέχρι την έναρξη και το τέλος των εργασιών της, δεν επιτρέπεται.
3. Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο απορρίψει την αίτηση ή παραλείψει να πάρει απόφαση, το υποψήφιο μέλος, μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση η οποία, επιλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά.

2. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ – ΣΥΓΚΛΗΣΗ

1. Η Γενική Συνέλευση θα αποτελεί το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού Α. Ρ. Στη Γενική Συνέλευση, μετέχουν όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το συνεταιρισμό. Στη Γ. Σ. κάθε μέλος έχει μια ψήφο. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ο συνέταιρος διαθέτει περισσότερες της μίας (1) ψήφους και μέχρι τρεις (3) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 8. Η Γ. Σ. θα αποφασίζει για κάθε θέμα που παρουσιάζεται στο συνεταιρισμό καπνού για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο.
2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης ανήκουν:
 - α) Η τροποποίηση του καταστατικού.
 - β) Η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας και η διάλυση του συνεταιρισμού.
 - γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.
 - δ) Η έγκριση του ισολογισμού και του λογαριασμού «αποτελέσματα χρήσης» και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης.
 - ε) Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημιές.
 - στ) Η μεταβολή του ύψους της συνεταιριστικής μερίδας.
 - ζ) Η επιβολή εισφοράς στα μελή.
 - η) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του συνεταιρισμού και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.
 - θ) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων.

- ι) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.
 - ια) Η ψήφιση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του καταστατικού Υπηρεσίας καταστάσεως και προσωπικού.
 - ιβ) Η απόφαση για την αγορά και πώληση ακινήτων.
 - ιγ) Η απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του συνεταιρικού κλαδικών οργανώσεων παραγωγής αγροτικού συνεταιρισμού που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στο βασικό προϊόν καπνού δηλαδή ή και σε δραστηριότητες του συνεταιρισμού.
 - ιδ) Ο ορισμός των ελεγκτών για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.
 - ιε) Κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται στο καταστατικό.
3. Η Γ. Σ., μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάζει στο διοικητικό συμβούλιο την αρμοδιότητα για την άσκηση, με στοιχεία ια και ιβ της προηγούμενης παραγράφου αρμοδιοτήτων.
4. Η γενική συνέλευση, συγκαλείται από το διοικητικό συμβούλιο σε τακτική σύνοδο μία φορά το χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του συνεταιρισμού Α. Ρ. μέσα σε έξι το πολύ μήνες από την λήξη της χρήσεως. Η διαδικασία σύγκλησης της γενικής συνέλευσης και διεύθυνσης των εργασιών της, ορίζεται από το καταστατικό.
5. Το διοικητικό συμβούλιο, μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη γενική συνέλευση για λόγους που προβλέπονται από το νόμο, ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του συνεταιρισμού καπνού.
6. Το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του συνεταιρισμού μπορεί να ζητήσει από το διοικητικό συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης αναφέροντας υποχρεωτικά στην αίτησή του τα προς συζήτηση θέματα.

Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης τα παραπάνω μέλη του συνεταιρισμού Α. Ρ. έχουν το δικαίωμα σύγκλησής της.

3. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Υποστηρίζεται, ότι ο αποφασιστικός παράγοντας για την επιτυχία ή όχι του συνεταιρισμού είναι η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού. Επιπλέον, θα πρέπει να καθορίζεται τι ειδικότητες απαιτούνται για να έχει ο αγροτικός συνεταιρισμός επιτυχημένη πορεία. Σύμφωνα με το καταστατικό, το προσωπικό του συνεταιρισμού καπνών θα διακρίνεται:

1. Σε τακτικό, κύριο ή βοηθητικό και το έκτακτο και εργατοτεχνικό προσωπικό του Συνεταιρισμού Α. Ρ. που θα προσλαμβάνεται και θα απολύεται, από το Διοικητικό Συμβούλιο του συνεταιρισμού Α. Ρ. το οποίο θα καθορίζει και την αμοιβή του με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.
2. Το Δ.Σ. μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον πρόεδρο αυτού ή τον Διευθυντή του Συνεταιρισμού Α. Ρ. να προσλαμβάνει έκτακτο προσωπικό αλλά και εργατικό, εργατοτεχνικό προσωπικό του συνεταιρισμού, σύμφωνα με τις παρουσιαζόμενες ανάγκες μέσα πάντοτε στα καθοριζόμενα από το Δ.Σ. όρια.
3. Ο κανονισμός προσωπικού που ψηφίζεται από τη Γενική Συνέλευση, ρυθμίζει τα θέματα πρόσληψης βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης του τακτικού προσωπικού κύριου και βοηθητικού του συνεταιρισμού, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα αυτού καθώς και τους όρους που λύεται η εργασιακή του σχέση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν. 2810/2000.
4. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί στο συνεταιρισμό αν:

- Ο ίδιος άμεσα ή έμμεσα με οποιαδήποτε σχέση μετέχει έστω και ευκαιριακά σε μία ανταγωνιστική δραστηριότητα προς εκείνες του συνεταιρισμού.
- Από πρόθεση βλάψει τα συμφέροντα του συνεταιρισμού των καπνοπαραγωγών.

Παράλληλα θα προτιμηθεί για τον αγροτικό συνεταιρισμό το προσωπικό να ασχολείται και να δραστηριοποιείται με τον αγροτικό τομέα να γνωρίζει το προϊόν (καπνό) και τον τρόπο παραγωγής του αλλά και ανάπτυξής του για να επιτευχθεί και να υπάρξει ενδυνάμωση των σκοπών του συνεταιρισμού και της προώθησης του καπνού.

4. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

Οι διασυνδέσεις είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα για την εξάπλωση του συνεταιρισμού A. P. και ουσιαστικά ο αγώνας μόλις τώρα αρχίζει. Αναμφισβήτητα, θα πρέπει να φροντίζουν τα μέλη να ενημερώνονται και να εκπαιδεύονται συνεχώς πάνω σε θέματα που αφορούν τον καπνό και απαραίτητο θα ήταν, στο καθημερινό πρόγραμμα να μπει το διαδίκτυο για να μπορούν τα μέλη να λαμβάνουν ιδέες και να κάνουν διασυνδέσεις. Σίγουρο είναι πως μια καλή διασύνδεση του συνεταιρισμού A. P., είναι να συνδέεται με συλλόγους και επαγγελματικούς φορείς του κλάδου που τον ενδιαφέρει του καπνού δηλαδή, καθώς να παρακολουθεί ανελλιπώς τις εξελίξεις, που συμβαίνουν στην αγορά. Επιπλέον, να συνδέεται και με άλλους συνεταιρισμούς που ασχολούνται εξίσου με τα καπνά επιχειρήσεις και καταστήματα τα οποία μπορούν να απορροφήσουν τον καπνό όπως είναι οι μεγάλες καπνοβιομηχανίες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό και να χρησιμοποιείται ο συνεταιρισμός καπνού ως προμηθευτής τους. Παράλληλα ο συνεταιρισμός A. P., θα πρέπει να συνδέεται και με επιχειρήσεις που θα τον προμηθεύουν πρώτες ύλες για την ολοκλήρωση της παραγωγής.

5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το σύγχρονο και άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον, απαιτεί αυξημένα προσόντα αλλά και γνώσεις. Έτσι ο αγροτικός συνεταιρισμός Α. Ρ. που παράγει καπνό θα πρέπει να διαθέτει επικοινωνιακές και οργανωτικές ικανότητες καθώς επίσης και να μπορεί να λάβει μέρος σε δραστηριότητες όπως συνέδρια για τα καπνά, ημερίδες, εκθέσεις καθώς να γίνει μια οργάνωση σεμιναρίων, προκειμένου να ενημερώνονται καλύτερα τα μέλη του συνεταιρισμού για θέματα, που αφορούν το συνεταιρισμό, αλλά και να υπάρχει η δυνατότητα, να παράγεται καλύτερα το προϊόν. Αναμφισβήτητα, οι δραστηριότητες του συνεταιρισμού, θα πρέπει να είναι προϊόν αναλυτικής έρευνας και σκέψης. Έτσι, οι δραστηριότητες και τα θέματα που θα προωθούνται θα είναι:

- ✓ Τακτοποίησης εκκρεμοτήτων του συνεταιρισμού.
- ✓ Αποφασιστικής συμβολής στην νομοθετική, αλλά και λειτουργική αναδιοργάνωση των οργανώσεών του.
- ✓ Ενίσχυση των πρωτοβουλιών και παρεμβάσεων, σε θέματα πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης του καπνού.
- ✓ Ενίσχυση των παρεμβάσεων αλλά και του ρόλου, στη συγκρότηση νέων θεσμικών φορέων του παραγωγικού τομέα καπνού όπως και των διεπαγγελματικών οργανώσεων και ενώσεων παραγωγών οργάνωσης, που μπορούν να εφαρμόσουν καινοτόμες πρακτικές, στην πολιτική των αγορών του καπνού και στην ανταγωνιστικότητα.
- ✓ Ενίσχυση της επικοινωνίας και διαμόρφωση των εταιρικών συμμαχιών, με οργανώσεις άλλων μαζικών χωρών.

- ✓ Συμμετοχή στην ενεργοποίηση με μετοχικό ενδιαφέρον, με σκοπό την επιχειρηματική συνεργασία και την δημιουργία οικονομικών κλίμακας και στο συνεταιρισμό.
- ✓ Προώθηση θεμάτων αξιοποίησης των ακίνητων του συνεταιρισμού Α. Ρ.
- ✓ Ενίσχυση σε θέματα ασφάλισης της παραγωγής και ανασυγκρότησή του.

Τέλος, οι πραγματικοί στόχοι, οι κατευθυντήριες γραμμές και γενικότερα οι δραστηριότητες του συνεταιρισμού παραγωγής καπνού Α. Ρ. θα πρέπει να αποτελούν συνέχεια των μέχρι σήμερα δεδομένων και δράσεων των αγροτικών συνεταιρισμών ταυτόχρονα όμως, να λαμβάνονται έχοντας υπόψη τις συνεχείς εξελίξεις στην οικονομία και κοινωνία θα πρέπει να υπάρχουν στόχοι και δραστηριότητες για την μετέπειτα πορεία και ανάπτυξη του, που να αφορούν τον εκσυγχρονισμό.

Απαραίτητο είναι να γίνει και μία αναφορά στο Δ.Σ. το οποίο συμβάλει στις δραστηριότητες του συνεταιρισμού Α. Ρ. έτσι:

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικώς και εξωδίκως. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο, σε άλλο μέλος του, ή στο Γενικό Διευθυντή (Μάνατζερ). Επίσης μπορεί να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλος του, σε στέλεχος ή σε υπάλληλο του συνεταιρισμού.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού από το Διοικητικό Συμβούλιο, Γενικού Διευθυντή (Μάνατζερ), στον οποίο να αναθέτει, με σύμβαση διαχείρισης, την μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην εκείνων που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια. Τα σχετικά με τη σύμβαση διαχείρισης υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση από τη Γενική Συνέλευση.

Η δυνατότητα που παρέχει ο νόμος στο καταστατικό για την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων σε Γενικό Διευθυντή (Μάνατζερ), αποβλέπει στη διευκόλυνση των συνεταιριστικών επιχειρήσεων να χρησιμοποιούν έμπειρα επαγγελματικά στελέχη, τα οποία θα διαχειρίζονται τις υποθέσεις της συνεταιριστικής επιχείρησης με ταχύτητα, ευελιξία και ειδική κατάρτιση, ώστε να ισχυροποιείται η ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά. Στην περίπτωση που οι διοικήσεις θα αξιοποιήσουν αυτή τη δυνατότητα, η διαχείριση θα γίνεται υπό την επίβλεψη του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο θα τηρείται ενήμερο, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης διαχείρισης.

Οι συνεταιρισμοί σήμερα, ως επιχειρηματικές – οικονομικές μονάδες, έχουν την ανάγκη να προσφεύγουν όλο και περισσότερο στη στήριξη των επιχειρηματικών τους πρωτοβουλιών από ειδικευμένα στελέχη, στα οποία παρέχουν εκτεταμένες αρμοδιότητες και από τα οποία ζητούν αντίστοιχες ευθύνες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν προβλέπεται να υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, όπως σε προηγούμενους νόμους, διότι μια τέτοια διάταξη, παρά το ότι ίσως θα διευκόλυνε τη λήψη αποφάσεων, έχει κριθεί ως μη σωστή, διότι παραβιάζει την ισοδυναμία των ψήφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Η γενική συνέλευση του αγροτικού συνεταιρισμού, παραγωγής καπνού (Α. Ρ.) με απόφασή της μπορεί μετά τις κρατήσεις για το τακτικό και έκτακτο αποθεματικό, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα διαχειριστικής χρήσης, ποσοστό για το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων, που προσδιορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών. Ακόμα, στα ειδικά αποθεματικά κεφάλαια περιέχεται και κάθε έκτακτη εισφορά των συνεταίρων του αγροτικού συνεταιρισμού, που επιβάλλεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης για ορισμένο σκοπό. Παράλληλα, η γενική συνέλευση, μπορεί με απόφασή της να μεταβάλει το σκοπό χρησιμοποίησης των ειδικών αποθεματικών, ή να αποφασίζει για την κατάργησή τους. Επιπλέον, όσο αφορά τις εισφορές ασφαλείας η γενική συνέλευση καθώς και οι τοπικές συνελεύσεις, μπορούν να επιβάλουν ειδικές εισφορές ασφαλείας στα μέλη που μετέχουν σε ορισμένες εργασίες. Οι εισφορές αυτές, απέχουν θέση ενεχύρου για την εξασφάλιση της κοινωνικής και έγκυρης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των μελών που ανέλαβαν απέναντι στο Συνεταιρισμό Α. Ρ. Ο τρόπος της διαχείρισής τους και η τυχόν, μεταφορά τους στη ζημιά που προκλήθηκε από αθέτηση υποχρεώσεων του μέλους θα ορίζεται από τη γενική συνέλευση του συνεταιρισμού. Σε περίπτωση αποχώρησης ενός μέλους από το Συνεταιρισμό, θα επιστρέφεται σ' αυτό το ενεργητικό των εισφορών ασφαλείας, ταυτόχρονα και με τον ίδιο τρόπο που επιστρέφονται οι συνεταιριστικές μερίδες. Υπάρχει ακόμα και η περίπτωση της έκτακτης εισφοράς, εάν ο συνεταιρισμός θα έχει πρόβλημα και δεν θα μπορεί να πληρώσει τις οφειλές που έχουν λήξει ή

αν διαπιστωθεί κατά την σύνταξη του ισολογισμού ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού της ευθύνης όλων των μελών, το διοικητικό συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει αμέσως τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς, στα μέλη του. Το διοικητικό συμβούλιο, στην παραπάνω περίπτωση συμβάλει στην γενική συνέλευση, ισολογισμό και έκθεση για την περιουσιακή κατάσταση του συνεταιρισμού και προτείνει το ποσό της έκτακτης εισφοράς, που πρέπει να καταβάλουν τα μέλη του.

2. ΚΙΝΗΤΡΑ

Τα κίνητρα, θα πρέπει να ανταποκρίνονται στις δραστηριότητες του συνεταιρισμού καπνού Α. Ρ. και στην ανάγκη ανάδειξης του εγγενούς δυναμικού του συνεταιρισμού. Τα κίνητρα, μπορεί να αναφέρονται στις επενδύσεις στην ανάπτυξη του Αγροτικού Συνεταιρισμού στην απόκτηση και κατάρτιση των στελεχών, στην επιλεξιμότητα για την ανάθεση έργων και στην ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων επ' ωφέλεια των μελών του.

Παράλληλα η παροχή συγκεκριμένων οικονομικών κινήτρων είναι απαραίτητο έναυσμα, για την απεμπλοκή του συνεταιρισμού Α. Ρ. από την ήδη υφιστάμενη κατάσταση και την προοδευτική δραστηριοποίησή του σε διαρκώς, διευκρισμένες πρωτοβουλίες. Επιπλέον θα πρέπει να παρέχονται στο συνεταιρισμό Α. Ρ. καπνού πολλά αλλά και ιδιαίτερα κίνητρα, για την ανάπτυξη και επειδή η παροχή κινήτρων θα έχει την δυνατότητα να μετατρέψει τον συνεταιρισμό από πράκτορα του τραπεζικού κεφαλαίου σε οικονομική μονάδα. Έτσι τα κίνητρα θα παρίστανται για την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, να υπάρξει βελτίωση της παραγωγής και ανταγωνιστικότητας και να χορηγούνται σημαντικές οικονομικές παροχές. Ειδικότερα, όταν πρόκειται να προβούν

σε παραγωγή καπνού και επενδύσεις καθώς να υπάρχει επιδότηση σε κάθε επένδυση που είναι σε θέση να πραγματοποιήσει ο συνεταιρισμός όπως:

- 1) Για απόκτηση μηχανικών μέσων (καλλιέργειας κτλ.).
- 2) Για αγορά μηχανολογικού και τεχνικού εξοπλισμού.
- 3) Για αγορά καινούριων Η/Υ και άλλων συστημάτων μηχανογράφησης.

Μπορούμε λοιπόν, να συμπεράνουμε, ότι η παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού, είναι αναγκαία προϋπόθεση για την άνδρωσή του και γενικότερα για την ανάπτυξή του.

3. ΠΙΘΑΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Κάποια πιθανά προβλήματα που μπορεί να παρουσιασθούν στον συνεταιρισμό Α. Ρ. παραγωγής καπνού είναι:

Να υπάρξει αύξηση του κόστους παραγωγής και να μην έχει τη δυνατότητα να προσαρμοστεί ο συνεταιρισμός, στις νέες μεθόδους. Και εδώ, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων, θα αποτελέσει προϋπόθεση για την αειφόρο ανάπτυξη του καπνού. Σημαντικά προβλήματα, μπορεί να προέλθουν από την συνεταιριστική νομοθεσία, την οργάνωση, τη λειτουργία, την εποπτεία και τον έλεγχο του αγροτικού συνεταιρισμού, καθώς επίσης και η ελλιπής συνεταιριστική εκπαίδευση και επιμόρφωση. Προβλήματα μπορεί να αποτελέσουν και:

- ✓ Η μη ορθολογική οργάνωση.
- ✓ Αδυναμίες και ελλείψεις όπως η περιορισμένη συμμετοχή των μελών στις γενικές συνελεύσεις και εργασίες του συνεταιρισμού.
- ✓ Να είναι η διοίκηση και η διαχείρισή του περιορισμένη και σχεδόν ανύπαρκτη.

- ✓ Τα μέλη στην πλειοψηφία τους να παραμένουν τα ίδια χωρίς με νέα μέλη να εναλλάσσονται.
- ✓ Να υπάρχουν περιορισμένες δραστηριότητες.
- ✓ Αδυναμίες και λειτουργικές ελλείψεις.

Πιθανό πρόβλημα, ο ανταγωνισμός και η αντίδραση των εμπόρων καπνού, των ιδιωτικών βιομηχανιών και γενικότερα των ισχυρών παραγόντων, θα βοηθούσε εδώ να μην υπάρχει έλλειψη κεφαλαίου και οικονομικών κινήτρων, καθώς και έλλειψη ικανών και εξειδικευμένων συνεταιριστικών στελεχών. Επίσης τον συνεταιρισμό μπορεί να τον απασχολούν προβλήματα, όπως η άσκηση της κρατικής εποπτείας η οποία, θεσπίζεται από το ελληνικό δίκαιο. Η εποπτεία αυτή, πιστεύεται πως θα πρέπει να είναι τυπική και όχι ουσιαστική, γιατί διαφορετικά έρχεται σε πλήρη αντίθεση με κάθε αρχή της συνεταιριστικής ελευθερίας

Πρόβλημα παροχής του συνεταιρισμού κάποιων διοικητικών και φορολογικών προνομίων, με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθεί η άνιση μεταχείριση του συνεταιρισμού Α. Ρ. που παράγει καπνό με τους τρίτους.

Τέλος ένα πρόβλημα ακόμα αφορά τη χρησιμοποίηση του συνεταιρισμού από το κράτος για την άσκηση της δικής του πολιτικής. Αυτή η πρακτική, είναι αντίθετη με τη συνεταιριστική ελευθερία επειδή μ' αυτή επιδιώκεται η «άλωση» από βραδυκίνητο δημόσιο τομέα, ενός κατεξοχήν δυναμικού χώρου με ευρύτατες προοπτικές, που γίνονται ακόμα μεγαλύτερες εφόσον θα αποφεύγουν τον κρατικό αναγκασμό. Οι λόγοι που θα μπορούσαν να επισημανθούν είναι οι εξής:

- ✓ επικοδομητικός διάλογος με αρμόδιους φορείς
- ✓ εξειδίκευση της περιβαντολογικής πολιτικής στον κάθε κλάδο
- ✓ εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στη νέα φιλοσοφία και διαχείριση των πόρων

- ✓ διακρατική συνεργασία για βελτίωση τεχνογνωσίας μέσω προγραμμάτων και ανταλλαγή χειριστών περιβαλλοντικών και αγροτικών πολιτικών
- ✓ άμεση εφαρμογή ενός καθιερωμένου μοντέλου στη συνεταιριστική επιχείρηση καπνού
- ✓ πιστοποίηση των περιβαλλοντικών προδιαγραφών σε επίπεδο επιχείρησης και γεωργικής εκμετάλλευσης με το ανθρώπινο δυναμικό

Πλεονεκτήματα στο συνεταιρικό καπνού θα μπορούσαν να δώσουν οι εξής στόχοι:

- ✓ να εξασφαλισθεί η οικονομική αυτοδυναμία
- ✓ να αποκατασταθεί μόνιμη αλλά και συνεχή μορφή πληροφόρησης προς τα μέλη του συνεταιρισμού
- ✓ να επεκταθεί το αντικείμενο δραστηριοτήτων
- ✓ να αποκτήσει εταιρική αντίληψη και νοοτροπία

Πολλά από τα προβλήματα θα μπορούσαν να αποφεύγονται με το να καθιερωθεί η εποπτεία και ο αυτοέλεγχος. Η συνεταιριστική εκπαίδευση και η ενημέρωση είναι ένα μεγάλο βήμα για την επίλυση πολλών προβλημάτων. Εξάλλου αυτή είναι και μια από τις βασικότερες συνεταιριστικές αρχές. Επιπλέον για να αναπτυχθεί και να προκόψει ο αγροτικός συνεταιρισμός Α. Ρ. πρέπει τα μέλη του, να γνωρίζουν καλά τους σκοπούς του και τα μέσα με τα οποία θα τους πραγματοποιήσουν, να γνωρίζουν το καταστατικό και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Να γνωρίζουν τις μεθοδικές κινήσεις διακίνησης και διαχείρισης του Συνεταιρισμού Α. Ρ. Σημαντικό είναι, να αποκτηθεί συνείδηση και πίστη στα ιδανικά του Συνεταιρισμού. Όλα αυτά τα προσόντα, αποκτούνται με τη συνεταιριστική εκπαίδευση και ενημέρωση καθώς και διαφώτιση. Όμως χρειάζονται και μέσα όπως συνεταιριστικές σχολές, ειδικά σεμινάρια και μαθήματα, οι διαφωτιστικές ομιλίες περί καπνού. Θα

βοηθούσαν και η τηλεόραση, ραδιόφωνο ή ανταλλαγή πείρας μεταξύ των μελών του συνεταιρισμού αλλά και μεταξύ άλλων συνεταιρισμών, με αμοιβαίες επισκέψεις. Αναμφισβήτητα θα πρέπει ο συνεταιρισμός Α. Ρ. να είναι ισχυρός ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και την κοινωνική καταξίωση.

4. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

Για τις προοπτικές εξέλιξης θα πρέπει ο συνεταιρισμός καπνού Α. Ρ. να έχει στόχους που αφορούν:

α) την αύξηση παραγωγής καπνού

Για την αύξηση παραγωγικότητας και για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του προϊόντος επιδιώκεται:

- η αύξηση των εκτάσεων γης με παραγωγή καπνού.
- η αύξηση και βελτίωση της παρεχόμενης τεχνικής βοήθειας και η εκπαίδευση των μελών του συνεταιρισμού.

β) Να ενισχύεται και να δραστηριοποιείται ο αγροτικός συνεταιρισμός με σκοπό την αύξηση παραγωγής.

γ) Να υπάρχει αναδιάρθρωση και ποιοτική βελτίωση για τον καπνό όσο το δυνατότερο γίνεται.

δ) Η διερεύνηση των δυνατοτήτων εξαγωγών.

- i. Οργάνωση των φορέων εξαγωγών.
- ii. Πολιτική εξαγωγών για άνοιγμα νέων αγορών και αύξησης του μεριδίου.
- iii. Δυνατότητα για την συμπλήρωση της τεχνικής υποδομής και εμπορίας του καπνού.
- iv. Ποιοτική βελτίωση του προϊόντος.

ε) Βελτίωση των δομών εμπορίας και επεξεργασίας του καπνού, δηλαδή να επιτευχθεί εξυγίανση και εκσυγχρονισμός των δομών εμπορίας και μεταποίησης του καπνού.

στ) Πληρέστερη αξιοποίηση του καπνού, με προγράμματα ανάπτυξης συγκεκριμένα.

Επίσης, για να υπάρχουν προοπτικές εξέλιξης θα πρέπει να υπάρχουν στόχοι και προσπάθεια για να υλοποιηθούν. Σημαντικά βήματα για την εξέλιξη αλλά και εξάπλωση του Αγροτικού Συνεταιρισμού Καπνού Α. Ρ. είναι:

- Η ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τα καπνά.
- Η δημιουργία στρατηγικών συμμαχιών με ευρωπαϊκές συνεταιριστικές οργανώσεις που να ασχολούνται με τα καπνά.
- Να υπάρχει εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση συμβούλων και διευθυντικών στελεχών με κύριους στόχους την προώθηση της προσαρμοστικότητας στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς καθώς και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- Δημιουργία ενώσεων για την προώθηση της σύστασης και της λειτουργίας του συνεταιρισμού.
- Να υπάρχει ολοκληρωμένο επιχειρηματικό σχέδιο ανασυγκρότησης και ανάπτυξης του συνεταιρισμού.
- Να ασκείται εμπορική διαχείριση του καπνού.
- Προσπάθειες για ενίσχυση επικοινωνίας και με άλλες οργανώσεις.
- Αξιοποίηση κινήτρων για την βελτίωση τόσο του επιχειρηματικού προγράμματος όσο και του ίδιου του Α/Σ.
- Να έχει σκοπό την επιχειρηματική συνεργασία, την δημιουργία ενίσχυσης και να κερδίσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών για να μπορέσει να αναπτυχθεί ο συνεταιρισμός.

- Να υπάρχει ορθολογική διαχείριση καθώς να γίνουν προσπάθειες για εμπορική διακίνηση του καπνού και να δικτυωθεί γενικότερα ο αγροτικός συνεταιρισμός.

Ζούμε σ' έναν κόσμο, γρήγορης τεχνικής και αλλαγής όπου προϋποθέτει να έχει ο συνεταιρισμός δραστηριότητες με κατάλληλη υποδομή και τεχνολογικό εξοπλισμό που να έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετεί τη διαχείριση της παραγωγής των μελών τόσο από τεχνική αλλά τόσο και οικονομική πλευρά.